

విశాఖపట్టణానికి పిచ్చిఆసుపత్రి ఎలాంటిదో— ఆంధ్రదేశానికి విశాఖపట్టణం అలాంటిది —

చిలుముతానై —
పత్తిరితానై —
చిలుము పత్తిరి మగ్గు
చెలగి ఉన్నాడే గురుబోధ||
(అని సన్యాసులు పాడినట్లు—)
పిచ్చితానై —
ఆసుపత్రితానై
పిచ్చి - ఆసుపత్రిలమగ్గు
చెలగి ఉన్నాడే - విశాఖ—

—అని రాజకీయ సన్యాసులు అప్పుడప్పుడు పాడుతుంటూ ఉంటే బావుంటుందనిపిస్తుంది.

ఏమంటే—పిచ్చి ఆసుపత్రి విశాఖపట్టణానికి ఎంత పేరు తెచ్చిందో — విశాఖపట్టణం ఆంధ్రదేశానికి అంత పేరునంపాదించి పెట్టింది —

తెల్లారితే పే— పిచ్చిఆసుపత్రి ఎన్ని పేచీలు తెచ్చి పెడుతుందో—విశాఖపట్టణం కూడా ఆంధ్రదేశానికి అన్ని పేచీలు తెచ్చి పెడుతూ ఉంటుంది.

“అలా విశాఖలో పుట్టిన పేచీలు పెద్దశిఖిపట్ల గోత్రాల్లో” ఆంధ్ర దేశాన్ని అంతనూ ఓవూవు పూసి అనూరాధలో అణగి పోతూ వుంటాయి...

ఎంత అణగిపోయినా, అవి ‘అణు’పాంబులా అప్పుడప్పుడు చిరుపటలాడుట మాత్రం మానవు!.

ఈవేళ నే గాడు— గడచిన పాదశతాబ్దం నుండి మనకిది పరిపాటే...!

విశాఖ పట్టణంలో ‘పిచ్చిఆసుపత్రి’ ఎప్పుడు పుట్టిందో నాకు తెలియదుగాని, 1926 సంవత్సరంలో ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం విశాఖ పట్టణంలో ఆవరణించి నచ్చుట్టింది—ఆంధ్రరాజకీయాలకు ‘విశాఖ పట్టణం’ పిచ్చి ఆసుపత్రివ కూర్చుంది —

అప్పటినుండి ‘విశాఖ’లో ఏమహాసభలు జరిగినా, ఏదో ఒక ‘పిచ్చి’ అల్లరి బయలు దేరుతూనే వున్నది.

‘ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయం’ అనే పిచ్చి ఆంధ్ర రాజకీయాలకు ఏమహారాజున పట్టింకోగాని— ఎన్నిమందులు వేసినా, ఎందరు డాక్టర్లు తన్నుకున్నా—ఈనాటివరకు అది నిస్ఫుటికాలేదు. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయోపాధ్యక్షులు శ్రీకట్టమంచినారు ఎంత ‘మంచితటు కట్టివాణిరిగిన ‘ఆంధ్రమనస్సు’ విరిగినట్లు గానే వున్నదిగాని, ఇంతవరకు అతుక్కోలేదు—

“ఇసుము విరిగేనేని ఇరుమారు ముహూర్తం కాచి యైన అతుకు కలుపవచ్చు మనసు విరిగేనేని పరికిలుప రాదయా,

శృంగాటకము

“ఏ కలవ్యుడు”

కట్టమంచినారు...”
రామలింగా రెడిగారు ఓరిచిన కల్లెలు ఆంధ్ర రాజకీయాలలో ‘రామలింగా’ ని పాత్ర ధరిస్తూ అన్నిటిని నవ్వులపాలు చెస్తూవుండడమేకాదు—

—అవి కాంగ్రెసాంధ్రులను కూడా కంగారు పెట్టాయి...విశాఖపట్టణం వడితే చాలా. ఏ ‘కళా’లో; ఓరిచి పాయిలో ‘పెట్టమండా’ మాత్రం రారు మనకాంగ్రెసాంధ్రులు...

1925 లో ‘కాబోలు, శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు “విశాఖ పట్టణం” లో జరిగిన ఆంధ్ర రాజకీయ మహాసభకు అగ్ర్యత త వసించి— ఓపిచ్చి మాట అన్నారు: “మనసు ముందు స్వరాజ్యం, ఆ తరువాత స్వరాజ్యం” అని—

విశాఖపట్టణంలో శ్రీవారు అన్న ఆ ‘పిచ్చి’ మాటను విజయవాడ వచ్చి విచారించుకొనేసరికి— “ఎంత పిచ్చిగా మాట్లాడాను...!” అనిపించి, దానిని కప్పిపుచ్చుకొనడానికి నిడంగా ఆయనకు పిచ్చిపట్టే అయిపోయింది.—ఆమాట విని పిచ్చికిపోయిన ఆంధ్రులు ఆయనను గాంధీ పార్కులో దుట్టుముట్టే సరికి నిబంగా అది పిచ్చి అనుపత్రే అయిపోయింది...! విశాఖ పట్టణంలో పట్టిన పిచ్చి విజయవాడ వచ్చినా ఆయన్ను ఓపట్టిన వదిలి పట్టలేదు...

అందుచేతనే ఆయన ఆంధ్రరాజకీయాల్లో ఎప్పుడూ ఏవో పిచ్చిపనులు చేస్తూనే వుంటాడు...! ఏవో పిచ్చి మాటలు అంటూనే వుంటాడు...! అందుకే ఈ ‘పిచ్చి’ ఆయనకు అందరూ దూరంగానే వుంటూ వుంటారు...!

* * *

ఆంధ్రులైన శ్రీ ‘కాళాజీ’ తోనే ఇది ఆగిపోతే బావుండిపోను. అది అంతటితో ఆగక కాళాజీ పరమగురువులు ‘రాజాజీ’ మద్రాసు ప్రధాన మంత్రి చహోదాలో ‘విశాఖపట్టణం’ సెళ్లగానే, ఆ పిచ్చికాస్తా ఆయన్ను కూడా విడిచి పెట్టిందికాదు—

రాజాజీ పిచ్చి గోరణికి పిచ్చెక్కిపోయిన విశాఖ విద్యార్థులు ఆయన్ను నానాఅలరిచేసి పిచ్చినాణ్ణి తరమిపట్టు తరిమారు... ఆ తరువాత విశాఖపట్టణం వెళ్లిన డా॥ రాజన్ మంత్రిగారికి కూడా విశాఖపట్టణం పిచ్చి వ్యవస్థానికి అంటింది...

* * *

కాళాజీ, రాజాజీ, రాజన్ గార్లతో, ఆ పిచ్చి

పొంగు ఆగిపోతే మంచిదే అయ్యేది...

కాని, అది అంతటితో ఆగిపోక ఆంధ్రకేసరికి కూడా కొంత ఆవేశం ఎక్కించింది...

1941 లో నర్ విజయా అగ్ర్యత తమ విశాఖ పట్టణంలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభలో—ఆంధ్రకేసరి నెలలడించిన “అరవ కుంభకోణం” ఆంధ్రరాజకీయాలనేకాదు— ఇటు దక్షిణాది నాయకత్వాన్ని, అటు ఉత్తరాది నాయకత్వాన్ని కూడా పిచ్చెక్కించేసింది...!

రాజాజీ మొదలు గాంధీజీవరకు బుబాలు తడుముతున్నారు...

లండన్ లో రాజాకృష్ణయ్య, రాఘవేంద్రరావులు రహస్యంగా పతాంబు పట్టుకొని రాజాజీ రంగును బైట పెట్టారు...

అది మొదలు— ‘రాజాజీ’కి విశాఖ పట్టణం—పేరు చెబితే— పిచ్చానుపత్రజ్ఞాపకం వస్తూవుంటుంది...

* * *

ఆంధ్రులను, అరవ వారిని మాత్రమే గాదు విశాఖపట్టణ వాతావరణం— అధినేత ప్రభుత్వ ప్రధానిని కూడా— వెర్రెక్కించేసింది.

‘జలఉమా’ కు జలప్రవేశోత్సవం చేయడానికి వచ్చిన ఓమార్ పండితుణ్ణి కూడా, ఆంధ్ర ఆవేశం, ఆపహించి—కొంచెం పిచ్చిగా మాట్లాడించింది...

ఆపిచ్చిలో ఆయన ఆంధ్రులకు ఆంధ్రత్వమనేది ఓ ‘హిస్టరీయా’, అయిపోయిందన్నాడు ఆంధ్రులు కూపనమందూకాలు అన్నాడు...

విశాఖపట్టణంలో అంతగా వెర్రెక్కిపోయిన నెహ్రూ చండితుడు విశాఖకు వదిలి వెళ్లతూనే వొత్తి భోళామనిషిలా ఓ వెర్రెవన్న నవ్వేశాడు...!

— ఇంకే పిచ్చి పండితుడు... ‘విశాఖ’లో

పిచ్చి ఆసుపత్రి వున్నదని తెలిసికూడా ఆలా పిచ్చెక్కిపోవడమేమిటి? పిచ్చితనం కాకపోతే! ఏమైనామా విశాఖ ‘పిచ్చిఆసుపత్రి’ అంటే యథాగంగా ఓ ‘కుచ్చు తలపాగా’లా మాకు నచ్చుబాటై, గర్వకారణమాతోంది...!

“ఆంధ్రత్వ” మంటే ననుక తెలియనివాళ్లు కొందరు వొత్తి ఆపకాయ తత్వం అనకున్నారు... ఇప్పుడు “పిచ్చి ఆసుపత్రి” అనుకుంటారేమో గాని— నెయ్యి చెప్పండి...లక్ష చెప్పండి నెరికి వేయి విధాలన్నారు...

మా ఆంధ్రత్వానికి విశాఖ ఒక విలక్షణం— పిచ్చి ఆసుపత్రి ఓ కుచ్చు తలపాగా....

జై విశాఖపట్టణానికి జై
జై పిచ్చి ఆసుపత్రికి జిందాబాద్.